

"קלפי איורים וציטטות"

הכלי מזמן בירור תפיסות עולם בהקשר ללמידה משמעותית באמצעות 90
ציטטות ו- 114 קלפי איורים, מטאפורות וסמלים שאיירה שרה רוטקופ-הרמתי

למפגשי למידה והתנסות בכלי הדיאלוגי הנ"ל ובכלים נוספים,
הצטרפו למאות אנשי חינוך השותפים לקהילת המסע ללמידה משמעותית.

ההרשמה באמצעות שליחת הודעת וואטסאפ (whatsapp) לזהבה שמש 0506282507

למידה משמעותית

הבחירה

בקשו מהמשתתפים שיבחרו בקלף המיצג עבורם: זיכרון, מחשבה, מושג, שאלה, הרהור, סוגיה, התנסות... הקשורה לנושא המפגש

הצגת הקלף

הזמינו את המשתתפים לתאר את הקלף ולשתף במחשבות אודותיו. שוחחו על עקרונות, מושגים שהוצגו/שלא הוצגו

למידה משמעותית

הכלי

קלפי "אבני דרך" בלמידה משמעותית"
מהווים כלי לניהול שיח במהלכו מוזמנים המשתתפים:
- לעצור, לברר ולשתף בתפיסות עולם
- לחשוב, לנתח ולהציג היבטים שונים בנושא
- לשוחח על דרכי היישום

למידה משמעותית

קלפי "אבני דרך" ללמידה משמעותית כלי דיאלוגי

למידה משמעותית

פיתוח הכלי וליווי המהלך

זהבה שמש,
מנהלת אגף תכנון ופיתוח תכניות
לשכת המנכ"לית, משרד החינוך

איורים
שרה רוטקופ-הרמתי

לכלים נוספים
היכנסו למסע ללמידה משמעותית

למידה משמעותית

המהלך

הזמינו את המשתתפים להסתובב בחדר ולהתבונן בקלפי האיורים או הציטטות, כשברקע מוזיקה מלווה מתאימה למשימה

בקשו לבחור קלף: כשהקלפים גלויים או הפוכים בעיניים פקוחות או עצומות תוכלו להתמקד רק באיורים, רק בציטטות או בשילוב של 2 הסוגים

למידה משמעותית

200 קלפי "אבני דרך"

חפיסת הקלפים כוללת
200 קלפים בנושא למידה משמעותית,
ביניהם:
114 קלפי איורים של מוטיבים, מטאפורות,
סמלים ו- 90 קלפי ציטטות.

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

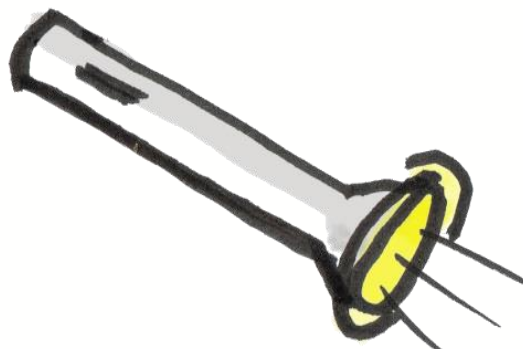
למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

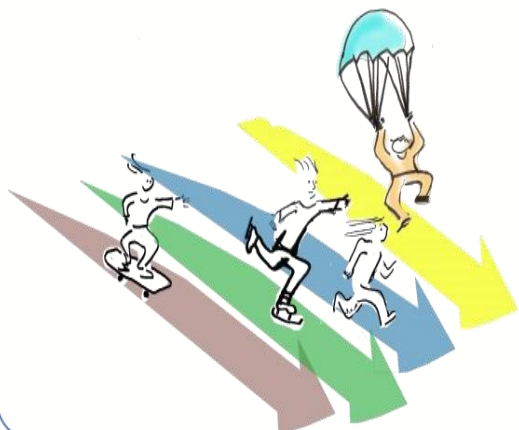

למידה
משמעותית

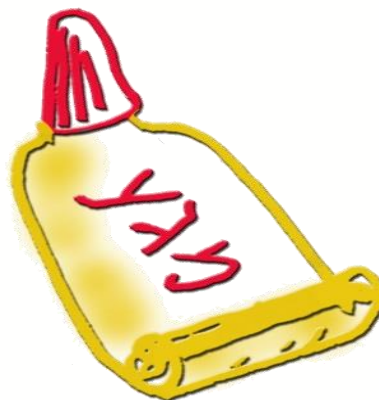

למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

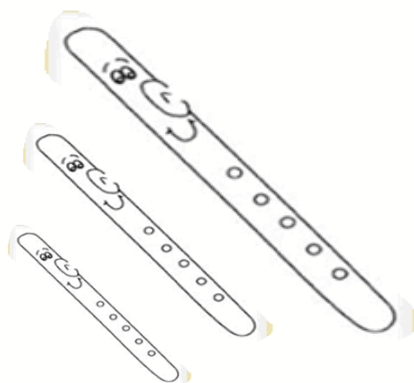
למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

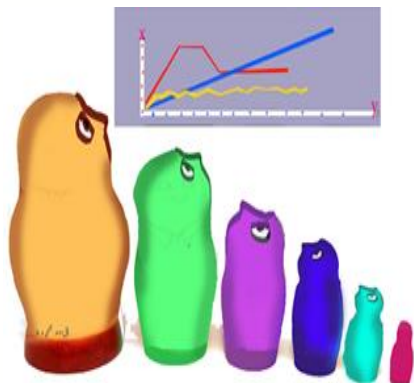

למידה
משמעותית

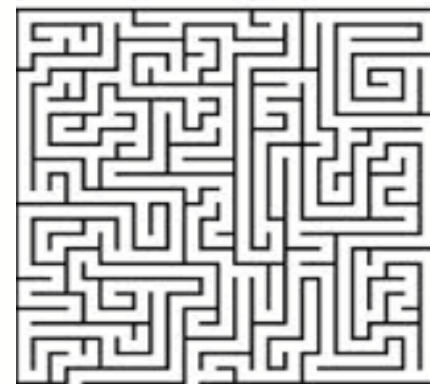
למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה משמעותית

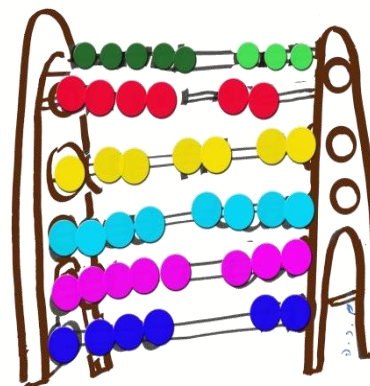
למידה משמעותית

למידה משמעותית

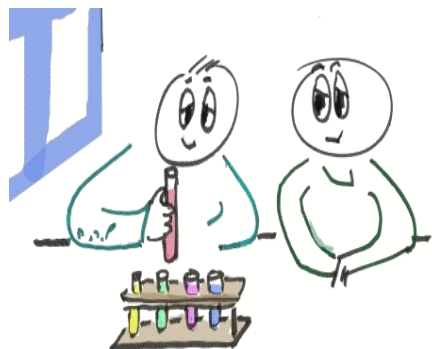

למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

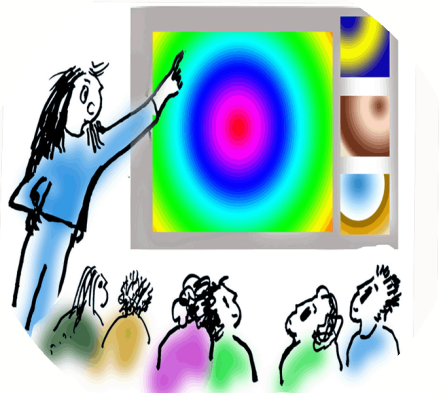

למידה
משמעותית

למידה משמעותית

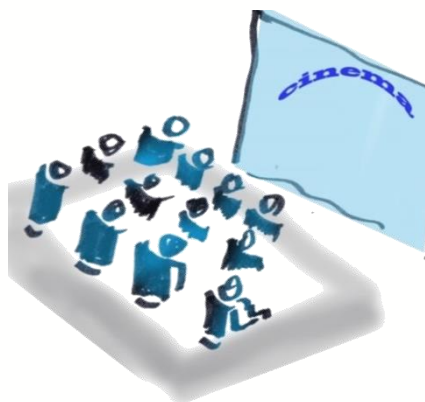
למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

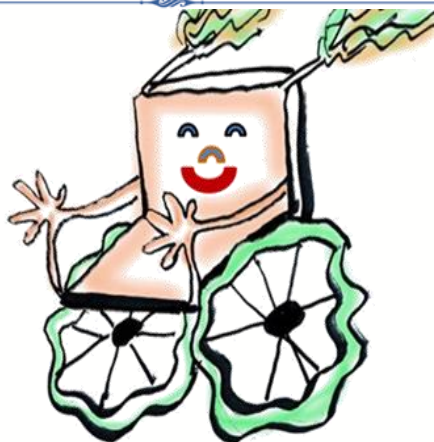
$$\Delta = \sqrt{b^2 - 4ac}$$

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

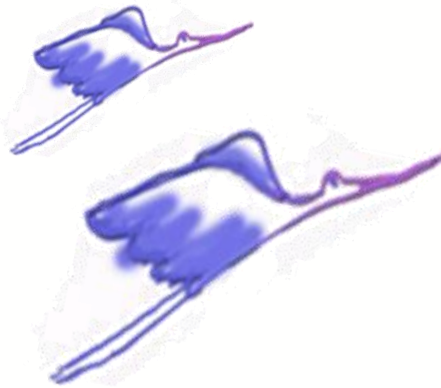

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

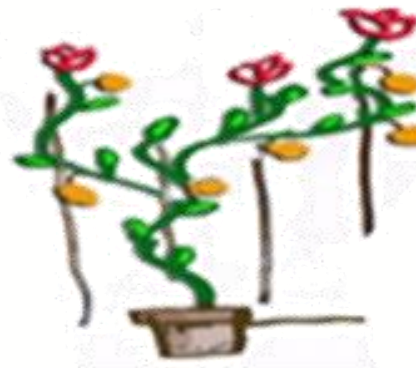
למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה משמעותית

למידה משמעותית

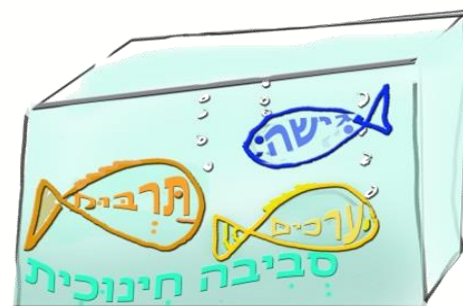
למידה משמעותית

למידה משמעותית

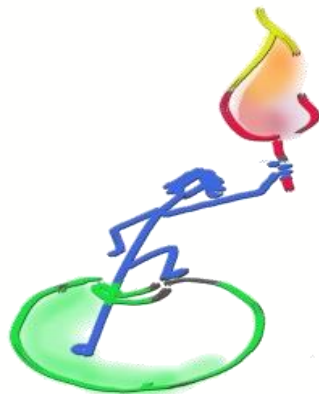

למידה משמעותית

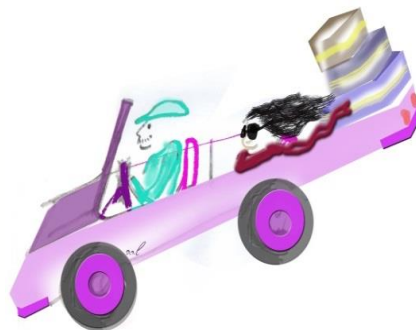

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

אחר...

למידה
משמעותית

למידה
משמעותית

ל האמין
ל אהוב
ל הצטיין

למידה משמעותית

"בהוראה משמעותית
חשוב להציג את נושאי
הלימוד בתוך סיפור מסגרת
ונרטיב מארגן: הסברים
על הרקע, החשיבות, המטרה
והרלוונטיות של הנלמד."
(נמרוד אלוני)

למידה משמעותית

"בהוראה משמעותית אל לנו
להשאיר בבית" את אישיותנו
ומסכת חיינו: עלינו להיות נוכחים
כאנשים שלמים ומשמעותיים,
שיכולים לתרום לאחרים בדוגמה
האישית, בהעשרה ובהשראה."
(נמרוד אלוני)

למידה משמעותית

"בהוראה משמעותית
חשוב לשלב תכנים שמרגשים
אתכם וחשובים לכם,
כך שתוכלו להדביק
את האחרים בהתלהבותכם."
(נמרוד אלוני)

למידה משמעותית

"דמיינו מצב בו אנו עונדים את 'השעון
החכם', מנהלים את חיינו באמצעות
'הטלפון החכם'... כל אלה מאפשרים
התנהלות מסוג חדש במציאות רבודה, בה
מידע ואובייקטים מהעולם הווירטואלי
משולבים במציאות, תוך מיזוג המעניק
למציאות משמעות ובממדים שונים
מהמוכר עד כה."
(עידית אבני ואברום רותם)

למידה משמעותית

"עלינו להבנות את המפגשים הלימודיים
כדרמה אינטלקטואלית וערכית; אך
ברגע הנכון לפנות את הבימה וליצור את
המרחב שלתוכו יכולים האחרים
להיכנס, להנכיח את עצמם, לקיים דיון,
לדבר בקולם, להתנסות בחקר, יצירה,
פרשנות, ביקורת, יזמות.. המכוננות
התנסויות של למידה משמעותית."
(נמרוד אלוני)

למידה משמעותית

"בהוראה משמעותית חשוב
להגיע אל הנמענים שלנו מתוך
נתינת הדעת על מבעים של אמון,
אכפתיות ותמיכה ועל כיוונים ודוג'
שיקלעו לשונות הבין-אישית
והבין-תרבותית."
(נמרוד אלוני)

למידה משמעותית

"הסביבה החינוכית מהווה מעין
אקווריום המאפשר, בגלל שקיפות
קירותיו, לשקף ולבטא את הגישה
החינוכית, את הערכים ואת התרבות
של האנשים החיים בה."
(אסתר ברוקס)

למידה משמעותית

"מחקרים שנערכו באנגליה,
מצביעים על כך ש 96%
מן התלמידים זוכרים
למידה חוץ-כיתתית
במשך שנים רבות."
(חיה פרומר)

למידה משמעותית

"בית ספר שמתארגן בגמישות,
מאפשר גיוון ומרחב צמיחה
לתלמידיו ולמוריו. זהו מוסד
שמציע מבחר חלופות ואפשרות
לניידות ביניהן - על פי הנסיבות
והצרכים המשתנים."
(אהוד מנור)

למידה משמעותית

"מחקרים מעידים על כך שלסביבה
הפיזית בה מתבצעת משימה,
יש השפעה על המוטיבציה הוויסות
העצמי של התלמידים ובכוחה
להפחית בעיות משמעת."
(עינת ליכטינגר)

למידה משמעותית

"סביבת הלימוד החוץ-
כיתתית היא הסביבה
הממשית, האמתית,
האותנטית שבה תהליך
הלמידה הטבעי יכול
להתרחש, או לפחות
להתחיל."
(פרופ' ניר אוריון)

למידה משמעותית

"תלמידים לומדים היטב
כאשר הסביבה שבה הם נמצאים
תומכת בהם: היא גמישה
ומאפשרת לבחור בנושאי לימוד
ובצורת לימוד, היא מתווכת
ביעילות את הנלמד וכן יוצרת
אקלים המעודד למידה."
(יורם הרפז)

למידה משמעותית

"למידה משמעותית היא גם
אמצעי וגם מטרה. היא אמצעי
ללמידת תכנים בעלי ערך;
ובחברת הידע שלנו, חברה שרמת
חייה ואיכות חייה תלויות בכושר
הלמידה של אזרחיה, היא גם
מטרה." (יורם הרפז)

למידה משמעותית

"הדרך שבחרתי לי למטרת, איננה הקצרה ביותר וגם לא הנוחה ביותר, ברם, היא הטובה ביותר בשבילי, משום שהיא שלי, משום שהיא משל עצמי." (יאנוש קורצ'אק)

למידה משמעותית

"חינוך הוא פעילות הוליסטית המכוונת לקדם תלמידים למיטבם, בזיקה לסגולי שבאישיות ולמעולה שבתרבות והכול מתוך שמירת רוחם חופשיה לחקרנות, פרשנות, ביקורתיות יצירתיות והגדרה עצמית." (נמרוד אלוני)

למידה משמעותית

"תמצית ההוראה היא להפוך את הלמידה למידבקת - לגרום לרעיון אחד להצית." (מרווה קולינס)

למידה משמעותית

"השפה היחידה להבנת דברים מסוימים היא חוויה ישירה. יש חוויות שפשוט לא ניתן לתרגם. חייבים לגעת בשביל לדעת." (טום בראו)

למידה משמעותית

"מטרת החינוך צריכה להיות: אנשים המצטיינים בעצמאות במחשבה ובמעשה - ועם זאת רואים בשירות למען הכלל את משימת חייהם העיקרית." (אלברט איינשטיין)

למידה משמעותית

"לעולם אל תתייחס אל לימודיך
כאל חובה, אלא כהזדמנות
מעוררת קנאה ללמוד ולדעת
את השפעתו המשחררת של
היופי בתחום הרוח לשם אושרך
שלך ולתועלת הקהילה שבתוכה
תעבוד בעתיד."
(אלברט איינשטיין)

למידה משמעותית

"כל ידע שאינו מוליד
שאלות חדשות
גווע עד מהרה,
מאבד את החום
החיוני לחיים."
(ויסלבה שימבורסקה)

למידה משמעותית

"מצוינות היא מצב שבו אדם
שואף לעשות את הטוב ביותר
שהוא מסוגל לעשות בדרך
הטובה ביותר, ממוטיבציה
פנימית ומתפיסה ערכית כדי
להגיע לביצועים איכותיים."
(ירדן בן חורין)

למידה משמעותית

"הדברים הטובים והיפים
ביותר בעולם
אינם נראים או נשמעים.
אפשר להרגיש אותם
רק דרך הלב."
(הלן קלר)

למידה משמעותית

"הלמידה החשובה ביותר
עשויה להיות, הינה, וחייבת
להיות אישית, וולונטארית
ומעורבת בחיים."
(רנאלד גרוס)

למידה משמעותית

"אם אתה רוצה
להגיע מהר -
לך לבד.
אם אתה רוצה
להגיע רחוק -
לך ביחד."
(פתגם אפריקאי)

למידה משמעותית

"דעת מתוך כפייה -
אין לה קיום בנשמה.
לא מתוך כפייה
ילמד הנער
אלא מתוך משחק."
(אפלטון)

למידה משמעותית

"מרחב למידה
משקף את הרעיון
כי הלמידה מתרחשת
בכל מקום, בכל עת
ועל ידי כל אחד."
(סלומון)

למידה משמעותית

"אפשר לשנן וללמוד
את תורת החינוך,
אך הבנת סודותיה והכרתם
אינן עניין לשינון.
זוהי תורת חיים שיסודה
הניסיון האישי."
(יאנוש קורצ'ק)

למידה משמעותית

"יש צורך בחינוך
הפונה לכלל הווייתם
של הילדים
גוף, דמיון, רגש, שכל."
(ג'ון דיואי)

למידה משמעותית

"ברמת התהליך "למידה טובה
מאופיינת בעניין, בדריכות,
בסקרנות, בהנעה פנימית של
הלומד; ומשתתפים בה כל חלקי
התודעה - החשיבה, הדמיון,
הרגש, התשוקה והזהות."
(יורם הרפז)

למידה משמעותית

"מורה משפיע לדורות,
לעולם לא ידע
עד היכן
השפעתו מגעת."
(הנרי ברוקס אדאמס)

למידה משמעותית

"אדם אינו יכול ללמוד
את מה שהוא חושב
שהוא כבר יודע."
(אפיקטטוס)

למידה משמעותית

"למידה אינה תוצאה
של הוראה,
אלא של סקרנותו ופעילותו
של הלומד."
(ג'ון הולט)

למידה משמעותית

"הטבע והלמידה שכנים -
הלמידה משנה את
האדם ואגב כך נוצר
טבעו."
(דמוקריטוס)

למידה משמעותית

"עת תיתן מעצמך
זוהי נתינת אמת."
(חליל גו'בראן)

למידה משמעותית

"כדי לממש את עצמו
חייב אדם להיות לבדו,
אך בעת ובעונה אחת
להיות עמית בקהילה."
(הרב סולוביצ'יק)

למידה משמעותית

"אחרי הפעולות
נמשכים הלבבות."
(ספר החינוך)

למידה משמעותית

"בכל אדם יש משהו מיוחד
במינו, נדיר, שאינו ידוע
לאחרים...
לכל יחיד יש משהו מיוחד
לומר, צבע מיוחד להוסיף
לקשת הצבעים הקהילתית."
(הרב סולובייצ'יק)

למידה משמעותית

"כשמסתכלים באמת
בצד הטוב של כל אחד ואחד,
מתאהב האדם על הבריות
בחיבה פנימית ואיננו צריך
להזדקק לשום אבק של
חנופה."
(הרב קוק)

למידה משמעותית

"תן לאדם דג,
הוא ישבע ליום אחד;
למד אותו לדוג,
הוא ישבע כל חייו"
(פתגם אנגלי)

למידה משמעותית

"בתוך סמלים
ובאמצעותם, האדם -
במודע
או שלא במודע -
חי, פועל ומוצא משמעות."
(תומאס קרלייל)

למידה משמעותית

"תחום ההוראה הוא אחד
התחומים העדינים, המורכבים
והחשובים ביותר. המלמד צריך
לדעת את תוכן הלמידה, לחוש כל
הזמן היכן הלומדים מצויים ובה
בעת לפתוח את מחשבות
ורגשותיהם לתכני הלמידה, זה
לזה ואליו."
(משה וינשטוק)

למידה משמעותית

"צא מעצמך
ונסה להגיע לאנשים אחרים
בעזרת אהבה, כנות, כבוד,
אכפתיות והבנת צרכיהם."
(סוזן פוליץ שויץ)

למידה משמעותית

"השפה היחידה להבנת דברים
מסוימים היא חוויה ישירה.
יש חוויות שפשוט
לא ניתן לתרגם.
חייבים לגעת בשביל לדעת."
(טום בראון)

למידה משמעותית

"טוב לתת כשנשאלים
אך טוב יותר לתת
מבלי להישאל -
לתת מתוך הבנה"
(חליל ג'ובראן)

למידה משמעותית

למידה משמעותית היא למידה
הנותנת משמעות
חדשה לתכנים - מושגים, רעיונות,
הבנות, עמדות - שנלמדו בעבר
ופותחת נתיבים ללמידה של
תכנים חדשים, מורכבים יותר,
בעתיד." (יורם הרפז)

למידה משמעותית

"כל המקיים נפש אחת...
כאילו קיים עולם ומלואו"
(סנהדרין, פרק ד')

למידה משמעותית

"הדואג לשנה זורע חיטה,
הדואג לשנים נוטע עצים,
הדואג לדורות
מחנך ילדים."
(יאנוש קורצ'אק)

למידה משמעותית

"כל היצורים התבוניים
נולדו לא-שווים.
החברה המוצלחת ביותר
מספקת לכל אחד הזדמנות
שווה לצוף ברמתו הוא."
(פרנק הרברט)

למידה משמעותית

"הוראה אינה
מילוי מיכל,
אלא הבערת שלהבת."
(וויליאם ב. ייטס)

למידה משמעותית

"דע לך שכל רועה ורועה
יש לו ניגון מיוחד משלו
דע לך שכל עשב ועשב
יש לו שירה מיוחדת משלו
ומשירת העשבים נעשה
ניגון של רועה."
(ע"פ ר' נחמן מברסלב)

למידה משמעותית

"אין אדם לומד תורה
אלא ממקום שלבו חפץ."
(עבודה זרה י"ט א')

למידה משמעותית

"מורה היכול לעורר רגש למעשה
טוב אחד, לשיר טוב אחד, משיג
יותר מאשר זה הממלא את
זיכרוננו בשורות על שורות של
עצמים טבעיים הממוינים לפי
שם וצורה."
(יוהן וולפגנג פון גתה)

למידה משמעותית

"סבורני כי החינוך הוא
תהליך חיים בפני עצמו
ולא הכנה לחיים בעתיד."
(ג'ון דיואי)

למידה משמעותית

"תפקיד החינוך הוא
ללמד את הילד לחשוב
ולא ללמדהו מה לחשוב."
(ג'ון דיואי)

למידה משמעותית

"המורים המעולים הם גשר
שתלמידיהם חוצים. לאחר סיועם
במעבר, הם ממוטטים בחדווה
את הגשר ומעודדים את
תלמידיהם ליצור גשרים
בעצמם."
(ליאו בוסקאליה)

למידה משמעותית

"עיקר מהותו וערכו
של היחיד אינם נתונים בו
בתור יצור נבדל, אלא בתור
חבר לציבור אנושי גדול."
(אלברט איינשטיין)

למידה משמעותית

"אין דבר פחות שוויוני
מטיפול שווה
באנשים לא שווים."
(הרבי מקוצ'ק)

למידה משמעותית

"כל אדם ואדם יש בו משהו
שאני יכול ללמוד ממנו,
ומבחינה זו הרי אני תלמידו."
(ראלף וולדו אמרסון).

למידה משמעותית

"הדרך הנכונה לחנך
בני אדם היא
להיות להם לדוגמה."
(אלברט איינשטיין)

למידה משמעותית

"הרבה למדתי מרבותי,
מחברי יותר מרבותי,
ומתלמידי יותר מכולם."
(תענית ז')

למידה משמעותית

"אנחנו מלמדים הכי טוב את
מה שאנחנו הכי צריכים
ללמוד בעצמנו."
(ריצ'ארד באך)

למידה משמעותית

"משחק הוא הדרך של
הילדים ללמוד את מה
שלא ניתן ללמד אותם."
(מריה מונטסורי)

למידה משמעותית

"בכל פעם שאנו מלמדים
את הילד דבר-מה, אנו
מונעים ממנו את האפשרות
להמציא אותו."
(ז'אן פיאד'ה)

למידה משמעותית

"תלמיד הוא כמו נורת
פלורוסנט: בהתחלה הידיעה
מהבהבת פק... פק... פק -
עד שהאור נשאר דלוק."
(גל סלע)

למידה משמעותית

"אי אפשר ללמד אדם דבר:
ניתן רק לעזור לו
לגלות זאת מתוך עצמו."
(גלילאו גלילאי)

למידה משמעותית

"החינוך היעיל ביותר
הוא לתת לילד
לשחק בדברים נפלאים."
(אפלטון)

למידה משמעותית

"ברגע שאנחנו מקבלים
את המגבלות שלנו,
אנחנו יכולים
להתגבר עליהן."
(אלברט איינשטיין)

למידה משמעותית

"למידה אינה תוצאה של
הוראה, אלא של סקרנותו
ופעילותו של הלומד."
(ג'והן הולט)

למידה משמעותית

"דמיון חשוב יותר מידע.
ידע הוא מוגבל.
דמיון יכול להפליג
סביב העולם."
(אלברט איינשטיין)

למידה משמעותית

"היה השינוי
שאתה רוצה
לראות בעולם."
(מהטמה גנדי)

למידה משמעותית

"להיות אדם פירושו
לקבל אחריות."
(אנטואן דה סנט אכזיפרי)

למידה משמעותית

"גדולתו של אדם
נמדדת במעשיו."

למידה משמעותית

"האדם לומד
בשעה שהוא מלמד."
(סנקה)

למידה משמעותית

"בשבילי, התקווה היחידה
לגאולת אנוש טמונה
בהוראה."
(ג'ורג' ברנרד שו)

למידה משמעותית

"החינוך - ראשית נביטת
הטוב בנפש הילדים."
(אפלטון)

למידה משמעותית

"ערימת ספרים
אינה שווה
למורה טוב"
(פתגם סיני).

למידה משמעותית

"מעשינו הטובים כמורים
הם כאבנים שנזרקו לתוך
בריכת הזמן.
אף כי הם עצמם עשויים
להיעלם, הגלים שעשו
מתפשטים אל הנצח".

למידה משמעותית

"מורה היכול לעורר רגש
למעשה טוב אחד, לשיר טוב
אחד, משיג יותר מאשר זה
הממלא את זיכרוננו בשורות
על שורות של עצמים טבעיים
הממיינים לפי שם וצורה."
(יוהן וולפגנג פון גתה)

למידה משמעותית

"המלמד ילדים כאילו
חרט על אבן."
(יאנוש קורצ'אק)

למידה משמעותית

"האדם היודע
לפשט דברים מסובכים,
הוא המורה הטוב."
(ראלף וולדו אמרסון).

למידה משמעותית

"אדם נזכר בהערצה
במורים המבריקים
ובחמימות באלה
שהצליחו לגעת ברגשותיו
האנושיים."
(קארל יונג)

למידה משמעותית

"כל אדם ואדם
יש בו משהו שאני
יכול ללמוד ממנו,
ומבחינה זו
הרי אני תלמידו
(ראלף וולדו אמרסון)

למידה משמעותית

"לעולם אל תפחד
ללכת אחרי הזרם
ולעולם אל תפחד
לקחת את הזרם אחריו."
(וינסטון צ'רצ'יל)

למידה משמעותית

"רק מי שלוקח סיכון
והולך רחוק,
מגלה עד כמה רחוק
הוא יכול להגיע."
(אלברט איינשטיין)

למידה משמעותית

"אל תאמר
לכשאפנה אשנה,
שלא לא תפנה."
(מסכת אבות ב' ד')

למידה משמעותית

"הדיבור משדל;
הדוגמה מלמדת."
(ז'וזף ז'ובר)

למידה משמעותית

"אף על פי
שהוא דרך ישר מאוד,
אף פי כן
הוא חדש לגמרי"
(הרב נחמן מברסלב)

למידה משמעותית

"רך בשנים
אינו רך בחכמה."
(סופוקלס)

למידה משמעותית

"אנשים ישכחו מה אמרת,
אנשים ישכחו מה עשית,
אבל אנשים לעולם
לא ישכחו כיצד
גרמת להם להרגיש."
(מאיה אנג'לו)

למידה משמעותית

"הסוד של השינוי
הינו למקד
את כל האנרגיה,
לא בלהילחם בישן,
אלא בלבנות את החדש."
(סוקרטס)